

Ewa Szary

"O metaforze", Andrzej Bogusławski,
"Pamiętnik Literacki" R.LXII (1971) :
[recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 15/44, 99

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ ABRAMS MEYER H.: Wiatr - odpowiednik stanów duchowych. O pewnej romantycznej metaforze. Przeł. Z. Łapiński. "Pamiętnik Literacki" R. LXII:1971 z. 4 s. 279-298.

Rozprawa amerykańskiego historyka literatury poświęcona filologiczno-semantycznej analizie "wiatru" jako istotnego składnika obrazowania w poezji romantycznej. "Wiatr", "dusza", "dech" /pochodzące od łac. "spiritus"/ stanowią, zdaniem autora, część bardziej ogólnego elementu obrazowania romantycznego, jakim jest powietrze w ruchu, niezależnie od tego, czy jest powiewem, tchnieniem, czy oddechem. U Coleridge'a, Wordswortha, Shelleya i Byrona wiatr jest nie tylko składnikiem krajobrazu, ale również metaforycznym obrazem przemian i procesów podmiotowych. Wiatr w powiązaniu z przesileniem zimowo-wiosennym decyduje o odradzaniu się bohatera /poety, autora/ po okresie apatii i bezczynności. W zakończeniu autor przeprowadza krytykę archetypicznej interpretacji romantycznych metafor "wiatru", która sprowadza je do ponadczasowych motywów "progresji i regresji". Autor broni ich niepowtarzalności artystycznej.

BP/44/11

E.Sz.

/I/ BOGUSŁAWSKI Andrzej: O metaforze. "Pamiętnik Literacki" R. LXII:1971 z. 4 s. 113-126.

Praca z zakresu teorii metafory, poświęcona analizie zastosowań i wyróżnień kontekstualno-logicznych dwóch przeciwstawnych grup metafor: "aktualnych" i "genetycznych". Za "aktualne" uznał autor "nowe jednostki językowe, nowe znaczenia in statu nascendi", a za "genetyczne" - te jednostki i znaczenia językowe, które powstają ze standaryzujących się i upowszechniających metafor aktualnych. Podejmując analizę metafor aktualnych autor skupia uwagę właśnie na owym przeobrażaniu się metafor, ich przechodzeniu od postaci "aktualnej" do "genetycznej".

BP/44/12

E.Sz.